

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 30 sierpnia 2022 r.

BADK.DPK.133.111.2022

P10-55/22	Data wpływu petycji 11 lipca 2022 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 25 sierpnia 2022 r.

KODEKS KARNY WYKONAWCZY

TEMAT

**UNIEMOŻLIWIENIE PRZENOSZENIA SKAZANYCH
NA KARĘ DOŻYWOTNIEGO POZBAWIENIA WOLNOŚCI
DO ZAKŁADÓW TYPU PÓŁOTWARTEGO I OTWARTEGO**

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Bogdan Gasiński.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjęcie inicjatywy ustawodawczej prowadzącej do uchylecia § 3 w art. 89 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy, w celu uniemożliwienia odbywania kary dożywotniego pozbawienia wolności w zakładzie półotwartym po odbyciu 15 lat kary, zaś w zakładzie otwartym po 20 latach odbywania kary.

UZASADNIENIE WNOSZĄCYCH PETYCJE:

Zdaniem wnoszącego petycję kara dożywotniego pozbawienia wolności jest substytutem dawniej stosowanej kary śmierci, przewidzianej dla najgroźniejszych przestępców.

Umożliwienie przeniesienia do zakładu typu półotwartego i otwartego osób skazanych na karę dożywotniego pozbawienia wolności, zdaniem autora petycji, powoduje zagrożenie dla bezpieczeństwa społeczeństwa oraz stwarza możliwość ucieczek.

STAN PRAWNY:

Ustawa dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53) w **art. 89** przewiduje możliwość przeniesienia skazanego do zakładu typu półotwartego lub otwartego. Przesłankami zastosowania tego przepisu są postawa oraz zachowanie sprawcy. Skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności można przenieść do zakładu karnego typu półotwartego po odbyciu przez niego co najmniej 15 lat, a do zakładu typu otwartego - po odbyciu przez niego co najmniej 20 lat kary.

W przypadku skazanego z zaburzeniami preferencji seksualnych za przestępstwo określone w art. 197-203 **ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny** (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138) (zgwałcenie; seksualne - wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności, wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia, małoletniego; elektroniczna korupcja seksualna małoletniego; propagowanie pedofilii; kazirodztwo; publiczne prezentowanie treści pornograficznych; zmuszenie do uprawiania prostytucji oraz stręczycielstwo, sutenerstwo i kuplerstwo), popełnione w związku z tymi zaburzeniami, wymaga zgody sędziego penitencjarnego.

Warunki odbywania kary w zakładzie typu półotwartego, zgodnie z art. 91, charakteryzują się następującymi cechami:

1) cele mieszkalne skazanych pozostają otwarte w porze dziennej, natomiast w porze nocnej mogą być zamknięte;

2) skazani mogą być zatrudniani poza terenem zakładu karnego w systemie zmniejszonego konwojowania lub bez konwojenta, w tym również na pojedynczych stanowiskach pracy;

3) skazanym można zezwalać na uczestniczenie w nauczaniu, szkoleniu oraz w zajęciach terapeutycznych organizowanych poza terenem zakładu karnego;

4) skazani mogą brać udział w organizowanych przez administrację poza terenem zakładu karnego grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych lub sportowych;

5) skazani mogą poruszać się po terenie zakładu karnego w czasie i miejscach ustalonych w porządku wewnętrznym;

6) skazani mogą korzystać z własnej odzieży, bielizny i obuwia;

7) skazanym można udzielać przepustek z zakładu karnego, nie częściej niż raz na dwa miesiące, łącznie na okres nieprzekraczający 14 dni w roku;

8) skazani mogą korzystać z trzech widzeń w miesiącu, które za zgodą dyrektora zakładu karnego mogą być połączone;

9) widzenia skazanych podlegają nadzorowi administracji zakładu karnego; rozmowy skazanych w trakcie widzeń mogą podlegać kontroli administracji zakładu karnego;

10) korespondencja skazanych może podlegać cenzurze administracji zakładu karnego;

11) rozmowy telefoniczne skazanych mogą podlegać kontroli administracji zakładu karnego.

Na podstawie **art. 92** ustawy, odbywanie kary w zakładzie typu otwartego ma następujące cechy:

1) cele mieszkalne skazanych pozostają otwarte przez całą dobę;

2) skazanych zatrudnia się przede wszystkim poza terenem zakładu karnego, bez konwojenta, na pojedynczych stanowiskach pracy;

3) skazanym można zezwalać na uczestniczenie w nauczaniu, szkoleniu oraz zajęciach terapeutycznych organizowanych poza terenem zakładu karnego;

4) skazani mogą brać udział w organizowanych przez administrację, poza terenem zakładu karnego, grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych lub sportowych;

5) skazanym można zezwalać na udział w zajęciach i imprezach kulturalno-oświatowych lub sportowych organizowanych poza terenem zakładu karnego;

6) skazani mogą poruszać się po terenie zakładu karnego w czasie i miejscach ustalonych w porządku wewnętrznym;

- 7) skazani mogą korzystać z własnej odzieży, bielizny i obuwia;
- 8) skazani mogą otrzymywać z depozytu zakładu karnego pieniądze pozostające do ich dyspozycji;
- 9) skazanym można udzielać przepustek z zakładu karnego, nie częściej niż raz w miesiącu, łącznie na okres nieprzekraczający 28 dni w roku;
- 10) skazany może korzystać z nieograniczonej liczby widzeń;
- 11) widzenia skazanych mogą podlegać nadzorowi administracji zakładu karnego. Rozmowy skazanych w trakcie widzeń nie podlegają kontroli administracji zakładu karnego;
- 12) skazanym, w miarę możliwości, stwarza się warunki do przygotowywania dodatkowych posiłków we własnym zakresie;
- 13) korespondencja skazanych nie podlega cenzurze administracji zakładu karnego;
- 14) rozmowy telefoniczne skazanych nie podlegają kontroli administracji zakładu karnego.

INFORMACJE DODATKOWE:

Obecnie w Polsce funkcjonuje 176 jednostek penitencjarnych różnego rodzaju.¹

Zgodnie z miesięczną informacją Służby Więziennej na dzień 30 lipca 2022 r. w jednostkach podległych SW przebywało 72 542 osób tymczasowo aresztowanych, skazanych i ukaranych.²

OPRACOWAŁ

Arkadiusz Waszkiewicz

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz

¹ <https://www.zpозdrowieniem.pl/jednostki>

² <https://www.sw.gov.pl/strona/statystyka--miesieczna>